

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/7935.**

Benyújtás dátuma: **2019-11-06 15:37**

Parlex azonosító: **1AJB4QKA0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Palkovics László, innovációért és technológiáért felelős miniszter**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Hogyan egyeztethető össze a szén kivezetésére vállalt kötelezettség a szénbányászat utóbbi években zajló felfuttatásával?"**

A kormány kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ig befejezi a szén energetikai hasznosítását, azonban ennek ellentmondva, nemrég olyan stratégiát fogadott el, ami a hazai szénkészletek hosszú távú hasznosításával számol. Az Energetikai ásványvagyon-hasznosítási és készletgazdálkodási cselekvési terv a belföldi szénvagyon kiaknázását vetíti előre: az innovációs és technológiai miniszternek többek közt fel kell tárnia a hazai szénbányák megnyitásának lehetőségeit az energiaellátás biztonságának növelése érdekében, valamint szemléletformálási és társadalmasítási programot kell kidolgoznia „a bányászat társadalmi beágyazódásának elősegítése érdekében”.

A kormány ezzel összhangban az utóbbi években megkönnyítette új bányák nyitását és több felszíni lignitbánya megnyitását engedélyezte. Ezek közé tartozik a Sajókaza I és II és Felsőnyárad lignitbányák és a Sajókápolna (valamint az ide tervezett II és III) lignitbánya. A szén/lignitbányák újrainyitása vagy nyitásának megkönnyítése egyértelműen ellentétes az ország klímavédelmi vállalásaival és az ott élő közösségek, valamint az egész társadalom érdekeivel: az alacsony fűtőértékű lignit kitermelése és égetése súlyos környezetkárosítást, légszennyezést és egészségügyi problémákat okoz. A Sajó folyó völgyében a levegőszennyezés gyakran meghaladja az egészségügyi határértéket, a levegőbe kerülő kén-dioxid belélegzése légúti és rákos megbetegedésekhez vezet.

Nemrég Kaderják Péter energiaügyekért és klímapolitikáért (!) felelős államtitkár egy bányásznap i ünnepségen beszélt arról, hogy „a megújuló koncessziós eljárásoknak köszönhetően a szénhidrogén-termelés volumene az elmúlt években növekedni kezdett. A jövőben jelentős bővülés várható.” Az államtitkár azt is elmondta, hogy az ITM „idén hét bányászati koncessziót hirdetett,

amelyekre szeptember 25-én és 26-án nyújthatóak be a pályázatok. Szénhidrogén-kutatás, - feltárás és – kitermelés céljából nyolc településen – Csongrád, Csorna, Érd, Kadarkút, Kisvárda, Nyírbátor, Pusztaszer és Zala-Kelet – lehet koncessziós jogot szerezni.” „...lignit kutatására, feltárására és kitermelésére Sajókápolna területére hirdetett pályázatot az innovációs szaktárca.”

Kérdéseim:

1. Hogyan képzelik a szén kivezetését úgy, hogy a klímapolitikáért (!) felelős államtitkáruk éppen azzal dicsekszik egy bányászünnepségen, hogy a kormány mindent megtesz azért, hogy a jövőben jelentősen bővüljön a szénhidrogén-termelés? Ez ellentétes mind a Párizsi Megállapodással, mind az Unió klímavédelmi célkitűzéseivel, mind Magyarország nemzeti vállalásaival. Nem érzik az ordító ellentmondást a szénstratégia és a klímacélok között?
2. Mit tett eddig az ITM az Energetikai ásványvagyon-hasznosítási és készletgazdálkodási cselekvési terv megvalósításáért? Továbbra is végre akarják hajtani a tervet, dolgoznak a szénbányák megnyitására? Ha 2030-ra meg akarják szüntetni a szén energetikai hasznosítását és ki akarják váltani a lakossági szénégetést, akkor mi értelme van a bányák újraindításának? Mégis milyen (nem energetikai és nem lakossági fűtési) célokra akarják hasznosítani a szenet? Vagy mégsem számolnak a szén kivezetésével?
3. Hány lignit/szénbánya megnyitására került sor 2010 óta az egyes években és hány bánya megnyitása van folyamatban? Hány bányászati koncesszió meghirdetésére került sor az eddigiekben? Hány szén/lignitbánya működik az országban, és hogy alakult a számuk a 2010 óta eltelt években (évenként)?
4. Hogy alakult a szénhidrogén-termelés volumene az elmúlt években?
5. Milyen szerepet szán a szénnek a készülő energiastratégia és a hosszú távú kibocsátás-csökkentési stratégia?
6. Mikor zárják be a szén/lignitbányákat és kötelezik el magukat, hogy nem nyitnak új szénbányát? Mikor zárják be Magyarország legnagyobb lignittüzelésű erőművét?
7. Tervezik-e, hogy a párizsi klímacélokkal és az uniós célkitűzésekkel összhangban a szénbányák újraindítása és a szénkitermelés újbóli felfuttatása helyett a szén kivezetésére és az érintett térségek szerkezetváltására, az érintett munkavállalók átképzésére, támogatására vonatkozó stratégiát fogadnak el?
8. Tervezik-e, hogy a jó megújuló adottságokkal rendelkező hazai szénrégiókat megújulóenergia-termelésre állítják át, a környezet- és klímavédelmi, valamint környezet-egészségügyi szempontokon túl amiatt is, mivel a nap-és szélenergia beruházások ma már olcsóbbak a szénnél?

Várom válaszát!

Budapest, 2019. november 06.

Tisztelettel:

Szél Bernadett

országgyűlési képviselő